Растителна защита
електронно списание за растителна защита
семена, торове и земеделие
ISSN 2815-522X

Растителнозащитни дейности в овощната градина през май

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София
Дата: 11.05.2025 *Брой:* 5/2025

Очакваните валежи в края на май могат да доведат до напукване на плодовете, особено при череши и вишни, както и да засилят заразяванията от гъбни и бактерийни болести по овощните дръвчета. Поради и топлото време обезателно тогава ще са необходими превантивни фунгицидни пръскания. Наложителни са и инсектицидните третирания, тъй като по-високите температури благоприятстват развитието на насекомите.

При засегнатите от градушка трайни насаждения се препоръчва третиране с медсъдържащи фунгициди за ограничаване риска от вторични зарази с патогени.

В овощните разсадници

Продължава борбата с болестите и неприятелите по овошките в питомниците и семенилищата. Срещу струпясване по ябълка и круша се извършват 2-3 пръскания с някой от следните медни препарати – 1 % бордолезов разтвор, Фунгуран ОН 50 ВП -150-250 г/дка, Шампион ВП - 0,3 %, Капър Кий – 180-300 г/дка, срещу брашнестата мана по ябълката и прасковата – 3-4 пръскания през 8-10 дни с препарат на база сяра - Сяра ВГ 600 г/дка, Солфо 80 ВГ – 750 г/дка или един от препаратите - Систан 20 ЕВ – 0,03 %, Луна Експирианс – 50-75 мл/ дка, Флинт Макс 75 ВГ – 0,02 %, срещу

цилиндроспориозата с Силит 544 СК – 125 мл/дка, срещу листните въшки и листогризещите насекоми с инсектицид с активна база делтаметрин - Дека ЕК – 30-50 мл/дка, Децис 100 ЕК - 7,5 -12,5 мл/дка, Делмур – 50 мл/дка, Метеор – 0,06 -0,09% или друг пиретроиден препарат.

В овощните насаждения

Поставят се ловни пояси, напоени с пиретроиден инсектицид – Децис 100 ЕК - 7,5 -12,5 мл/дка, Сумицидин 5 ЕК (0,02 %), Афикар 100 ЕК (15 мл/дка), Ефциметрин 10 ЕК (15 мл/дка) върху стъблата на ябълките, крушите, сливите и орехите срещу плодовите червеи. Ивиците от велпапе с ширина 15-20 см опасват стъблата под първото скелетно разклонение, след почистване на старата кора на цялото стъбло. Поясът се привързва само в горния край.

Поставят се неотровни ловни пояси от велпапе, които се правят наблюдения за летежа на пеперудите от второто поколение плодови червеи.

Събират се червиви плодове от черешова муха и се поставят под рамки – изолатори, за да се проследи развитието й през следващата година. Необходими са 500-1000 плода – по 50-100 под 5-10 кафеза.

От средата на месеца през 8-10 дни ябълковите насаждения се преглеждат за установяване плътността на листоминиращите молци, акари и листни въшки.

Сливовите насаждения се преглеждат за болестта шарка. Заразените дървета, в случай че не са от толерантни сортове, се маркират, за да се изкоренят есента.

Овощните дървета, страдащи от хлороза се наторяват със зелен камък - 150 г/ 10 л вода.

Събират се плодовете с лъжегъсеници на сливовата плодова оса и се поставят под рамки изолатори, за да се проследи развитието й през пролетта на следващата година. Вземат се по 500 – 1000 плодчета и се поставят по равно под пет изолатора.

Гъсеница на бяла американска пеперуда

Насажденията нападнати от бяла американска пеперуда се третират с дипел 2Х (0,1 %) или друг препарат на база *бацилус турингензис.*

Костилковите насаждения, нападнати от черна златка се третират неколкократно през 8-10 дни с някой от следните пиретроидни препарати - Децис 100 ЕК (7,5 -12,5 мл/дка), Сумицидин 5 ЕК (0,02 %), Афикар 100 ЕК (15 мл/дка), Ефциметрин 10 ЕК (15 мл/дка). Пръскането е насочено срещу възрастните насекоми, когато излизат от укритията си.

Трето следцъфтежно пръскане на крушовите насаждения се извършва 10-12 дни срещу струпясване, кафяво гниене, бели листни петна, ръжда и крушова плодова оса, крушова бълха съответно с един от препаратите – Курацио (200 мл/дка), Хорус 50 ВГ (50г/дка), Каптан 80 ВГ (150-180 г/дка) и с един от следните пиретроидни препарати - Децис 100 ЕК (7,5 -12,5 мл/дка), Сумицидин 5 ЕК (0,02 %), Афикар 100 ЕК (15 мл/дка), Ефциметрин 10 ЕК (15 мл/дка).

Калифорнийската щитоносна въшка - Quadraspidiotus perniciosus Comst напада около 200 растителни вида – вреди силно по ябълка, круша, слива, праскова и кайсия. Зимува като ларва от първа възраст по кората на клонките и стъблото, която завършва развитието си по време на цъфтежа на ябълките. https://www.plant-protection.com/article/1282

Ябълковите дървета се пръскат с един от препаратите – Курацио (200 мл/дка), Хорус 50 ВГ (50г/дка), Каптан 80 ВГ (150-180 г/дка) срещу струпясване, с препарат на база сяра - Сяра ВГ 600 г/дка, Солфо 80 ВГ – 750 г/дка или един от препаратите - Систан 20 ЕВ – 0,03 %, Луна Експирианс – 50-75 мл/ дка, Флинт Макс 75 ВГ – 0,02 % срещу брашнеста мана, с някой от следните пиретроидни препарати - Децис 100 ЕК (7,5 -12,5 мл/дка), Сумицидин 5 ЕК (0,02 %), Афикар 100 ЕК (15 мл/дка), Ефциметрин 10 ЕК (15 мл/дка) срещу първото поколение на плодовия червей, кръвната въшка, листоминиращи молци, листни въшки, с един от препаратите Децис 100 ЕК (7,5 -12,5 мл/дка), Сумицидин 5 ЕК (0,02 %), Афикар 100 ЕК (15 мл/дка), Ефциметрин 10 ЕК (15 мл/дка), Харпун (30 мл/дка) срещу калифорнийска щитоносна въшка и с един от акарицидите - Аполо 50 СК (40 мл/дка), Нисоран 5 ЕК (0,05 %), Натуралис (100-150 мл/дка) срещу акари.

Крушовите насаждения се пръскат с с един от препаратите – Курацио (200 мл/дка), Хорус 50 ВГ (50г/дка), Каптан 80 ВГ (150-180 г/дка) срещу струпясване и с някой от следните пиретроидни препарати - Децис 100 ЕК (7,5 -12,5 мл/дка), Сумицидин 5 ЕК (0,02 %), Афикар 100 ЕК (15 мл/дка), Ефциметрин 10 ЕК (15 мл/дка) и др. срещу плодов червей, листоминиращи молци и крушова листна оса, крушова дървеница, крушова бълха.

Четвърто следцъфтежно пръскане на кайсиевите насаждения се извършва с един от препаратите - Карповирусин (100 мл/дка), Мадекс Топ (10 мл/дка), Дипел ДФ (50-150 г/дка), Синеис 480 СК (20-37,5 мл/дка), Делегат 250 ВГ (30 г/дка), Авант 150 ЕК (33,3 мл/дка), Дека ЕК (30 мл/дка), Деклайн 2,5ЕК (30

мл/дка), Ламдекс екстра (60-100 г/дка) срещу източен плодов червей и анарзия.

Кайсиевите насаждения се пръскат с един от препаратите – Курацио (200 мл/дка), Хорус 50 ВГ (50г/дка), Каптан 80 ВГ (150-180 г/дка) срещу сачмянка и с някой от следните пиретроидни препарати - Децис 100 ЕК (7,5 -12,5 мл/дка), Сумицидин 5 ЕК (0,02 %), Афикар 100 ЕК (15 мл/дка), Ефциметрин 10 ЕК (15 мл/дка) срещу източен плодов червей, анарзия, листни въшки, листозавивачки и и с един от акарицидите - Аполо 50 СК (40 мл/дка), Нисоран 5 ЕК (0,05 %), Натуралис (100-150 мл/дка) срещу акари.

Малката зимна педомерка наняся сериозни поражения на овощните дървета. Освен всички овощни видове напада и много горски и едногодишни растения

Трето следцъфтежно пръскане на черешовите насаждения се прави с Силит 544 СК – 125 мл/дка срещу цилиндроспориоза с някой от препаратите – Курацио (200 мл/дка), Хорус 50 ВГ (50г/дка), Каптан 80 ВГ (150-180 г/дка) срещу сачмянка, кафяво гниене и с някой от следните пиретроидни инсектициди - Децис 100 ЕК (7,5 -12,5 мл/дка), Сумицидин 5 ЕК (0,02 %), Афикар 100 ЕК (15 мл/дка), Ефциметрин 10 ЕК (15 мл/дка) срещу черешова муха и средиземноморска плодова муха, хоботници, листни и щитоносни въшки, листогризещи гъсеници.

Извършва се 10-12 дни след улавяне на първите черешови мухи. Ранозреещите сортове не се пръскат срещу черешова муха.

Около 12-15 дни след третото се извършва четвърто следцъфтежно пръскане на черешовіте и вишневите насаждения с Силит 544 СК – 125 мл/дка срещу цилиндроспориоза, с Курацио - 200 мл/дка, Хорус 50 ВГ - 50г/дка, Каптан 80 ВГ - 150-180 г/дка срещу кафяво гниене и сачмянка и с някой от следните пиретроидни препарати - Децис 100 ЕК (7,5 -12,5 мл/дка), Сумицидин 5 ЕК (0,02 %), Афикар 100 ЕК (15 мл/дка), Ефциметрин 10 ЕК (15 мл/дка) срещу черешова муха, средиземноморска плодова муха, петнистокрила дрозофила, вишнева листна оса, листни въшки и други неприятели.

Второ следцъфтежно пръскане на ореховите дървета се извършва с меден препарат - 1 % бордолезов разтвор, Фунгуран ОН 50 ВП -150-250 г/дка, Шампион ВП - 0,3 %, Капър Кий – 180-300 г/дка срещу антракноза и бактериоза и с един от препаратите – Клоузър 120 СК – 20 мл/дка, Тепеки 14 г/дка, Моспилан 20 СГ – 25 г/дка срещу листни въшки.

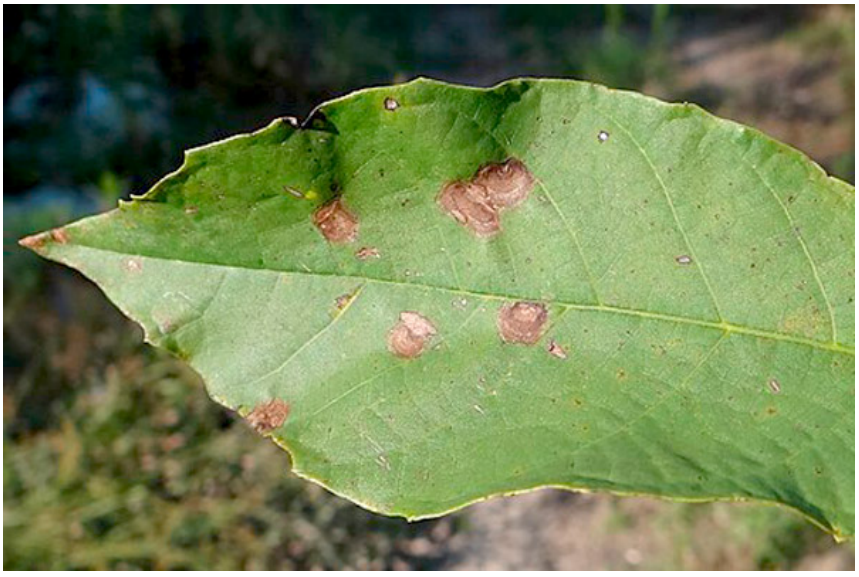

Антракноза по орех

Ореховите дървета се третират с меден препарат - 1 % бордолезов разтвор, Фунгуран ОН 50 ВП -150-250 г/дка, Шампион ВП - 0,3 %, Капър Кий – 180-300 г/дка срещу антракноза и бактериоза и с един от препаратите - Карповирусин (100 мл/дка), Мадекс Топ (10 мл/дка), Дипел ДФ (50-150 г/дка), Синеис 480 СК (20-37,5 мл/дка), Делегат 250 ВГ (30 г/дка), Авант 150 ЕК (33,3 мл/дка), Дека ЕК (30 мл/дка), Деклайн 2,5ЕК (30 мл/дка), Ламдекс екстра (60-100 г/дка) срещу плодови червеи.

Четвърто следцъфтежно пръскане на бадемовите дървета се провежда 10-14 дни след третото с един от препаратите – Курацио - 200 мл/дка, Хорус 50 ВГ - 50г/дка, Каптан 80 ВГ - 150-180 г/дка срещу сачмянка, струпясване, церкоспороза и с някой от следните пиретроидни препарати - Децис 100 ЕК (7,5 -12,5 мл/дка), Сумицидин 5 ЕК (0,02 %), Афикар 100 ЕК (15 мл/дка), Ефциметрин 10 ЕК (15 мл/дка) срещу бадемова листна оса, бадемов семеяд.

Второ пръскане след прецъфтяване на лешниковите насаждения се прави с препарат на база сяра - Сяра ВГ 600 г/дка, Солфо 80 ВГ – 750 г/дка или един от препаратите - Систан 20 ЕВ – 0,03 %, Луна Експирианс – 50-75 мл/ дка, Флинт Макс 75 ВГ – 0,02 % срещу брашнеста мана и с Кораген 20 СК (18-30 мл/дка), но може да се използват контактни инсектициди от всички групи - Децис 100 ЕК (12,25 мл/дка), Суми Алфа 5 ЕК (0,03%), Карате Зеон 5 СК (15 мл/дка), Ламдекс екстра (100-120 г/дка) срещу лешников хоботник.

В ягодовите насаждения

В края на цъфтежа се прави пръскане с Сигнум (75 г/дка) срещу брашнеста мана, бели и червени листни петна, сиво гниене и с един от препаратите - Валмек (60-96 мл/дка), Аполо 50 СК (40 мл/дка), Нисоран 5 ЕК (0,05 %), Натуралис (100-150 мл/дка) срещу ягодов акар.

След обиране на плодовете ягодовите насаждения се пръскат 1-2 пъти през 7-8 дни с един от акарицидите - Валмек (60-96 мл/дка), Аполо 50 СК (40 мл/дка), Нисоран 5 ЕК (0,05 %), Натуралис (100-150 мл/дка) срещу видовете акари – ягодов, паяжинообразуващ, атлантически.

При нападение от голи охлюви се разпръсква мезурол шнекенкорн - 300 г/дка.

Изкореняват се ягодовите растения нападнати от вирусни болести и коренови хоботници.

В малиновите насаждения

Следцъфтежно малиновите полухрасти се пръскат с Сигнум (100 г/дка) за борба с дидимелата, кониотириума, ръждата, антракнозата, листните петна и с Децис 100 ЕК (7,5 -12,5 мл/дка) или друг пиретроиден инсектицид срещу малиновия молец, листните въшки, листогризещи гъсеници и Бермектин (15-100 мл/дка) срещу малинов акар и обикновен паяжинообразуващ акар.

Изкореняват се малиновите растения нападнати от вирусни болести.

В касисовите насаждения

Антракноза по касис

Второ следцъфтежно пръскане на касисовите насаждения се провежда 10-14 дни след първото със някой меден препарат - 1 % бордолезов разтвор, Фунгуран ОН 50 ВП (150-250 г/дка), Шампион ВП (0,3 %), Капър Кий (180-300) г/дка или Силит 544СК (125 мл/дка) за борба с антракнозата и листните петна, с Топаз 100 ЕК (0,05%) срещу американската брашнеста мана и с Моспилан 20 СГ (25 г/дка) срещу листни въшки, Бермектин (15-100 мл/дка) срещу акари.

За борба с брашнестата мана по касиса 10-14 дни след второто следцъфтежно пръскане се прави още едно пръскане с Топаз 100 ЕК (0,05%) или препарат на база сяра - Сяра ВГ 600 г/дка, Солфо 80 ВГ – 750 г/дка.

Касисовите насаждения се третират с Силит 544СК (125 мл/дка) срещу листни петна, с Топаз 100 ЕК (0,05%) или препарат на база сяра - Сяра ВГ 600 г/дка, Солфо 80 ВГ – 750 г/дка срещу брашнеста мана и с ... срещу касисова стъкленка. При силно нападение от акари се добавя Бермектин (15-100 мл/дка). Пръскането срещу стъкленка е ефикасно, когато са излетели около 50 % от пеперудите.

Плевелите в касисовите насаждения се пръскат с Стомп Аква 250-300 мл/дка.